

HK Landsklubben Danmarks Domstole

Jmt. modt.
- 4 AUG. 2010

**Justitsministeriet
Procesretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K.**

→ Procesret

Den 2. august 2010

Høring over Ægtefælleskifteudvalget betænkning om revision af dødsboskifteloven. Sagsnr. 2010-710-0036

Landsklubben har modtaget nævnte betænkning til høring.

Landsklubben har været repræsenteret i udvalget ved afdelingsleder Anne Maria Olsen.

Vi kan tilslutte os udvalgets forslag til lov om ændring af dødsboskifteloven, værgemålsloven og arveloven.

Vi har ingen bemærkninger i øvrigt.

De venligste hilsner
HK Landsklubben Danmarks Domstole

Kate Kengen
Kate Kengen

Akt.nr. 8

Jette Lyngsø Frank

Fra: Annette Bo [Annette.Bo@aeldresagen.dk]

Sendt: 4. august 2010 10:13

Til: Jette Lyngsø Frank

Emne: Børing over betænkning om revision af dødsboskifteloven

Ældre Sagen har ikke bemærkninger til betænkningen.

Venlig hilsen

Annette Bo
Sekretær, PA
Samfundsanalyse
Direkte: 33968629
annette.bo@aeldresagen.dk

Ældre Sagen · Nørregade 49 · 1165 København K · Tlf. 33 96 86 86 · Fax 33 96 86 87 · www.aeldresagen.dk
Ældre Sagen er medlem af AARP Global Network, som støtter den ældre befolknings behov i hele verden.

Naalakkersuisut Siulittaasuat Naalakkersuisoqarfia
Formandens Departement

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Justitsministeriet
Proceskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Fræmsendt til jm@jm.dk

Svar på høring over ægtefælleudvalgets betænkning om revision af dødsboskifteloven, jeres sags. nr. 2010-710-0036

Lov- og Justitsafdelingen, Grønlands Selvstyre, har haft ægtefælleudvalgets betænkning om revision af dødsboskifteloven med udkast til lov om ændring af dødsboskifteloven, værgemålsloven og arveloven til høring.

Grønlands Selvstyre takker for at været blevet hørt og har ingen bemærkninger til det tilsendte.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Mette Spangsberg
Fuldmægtig

12. august 2010
Sagsnr. 2010-033447
Dok. Nr. 410035

Postboks 1015
3800 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 50 02
E-mail: govsec@nanaoq.gl
www.nanaoq.gl

Justitsministeriet
Slotholmsgade 10
1216 København K

19.08.2010

10-0683

Sendt som e-mail til jm@jm.dk

ANTH

Høring over Ægtefælleskifteudvalgets betænkning om revision af dødsboskifteloven

Ved brev af 31. maj 2010 har Justitsministeriet anmodet om eventuelle bemærkninger til Ægtefælleskifteudvalgets betænkning 1519/2010 om revision af dødsboskifteloven.

Betænkningen giver ikke FTF anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Anders Thøgersen

Akt.nr. 13

Mette Jørgensen

2010-710-0036
TBJUE

Fra: Leif Sondrup [lsonor@statsforvaltning.dk]

Sendt: 20. august 2010 10:13

Til: Justitsministeriet

Cc: Torben Sørensen; Ninna Würtzen; Vibeke Larsen; Niels Preisler

Emne: Høring over Ægtefælleskifteudvalgets betænkning nr. 1519/2010 om revision af dødsboskifteloven

STATSFORVALTNINGEN

NORDJYLLAND

Vedr. sagsnr: 2010-710-0036.

Justitsministeriet har den 31. maj 2010 anmodet om en udtalelse om Ægtefælleskifteudvalgets betænkning nr. 1519/2010 om revision af dødsboskifteloven.

På vegne af statsforvaltningsdirektørene skal det meddeles, at statsforvaltningerne ikke har bemærkninger til betænkningen.

Med venlig hilsen

Leif Sondrup
direktør

Statsforvaltningen Nordjylland
Slotspladsen 1, 9000 Ålborg
Telefon 7256 8700, Fax 9631 0020
E-post: nordjylland@statsforvaltning.dk
Hjemmeside: www.statsforvaltning.dk

Vestre Landsret
Præsidenten

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

2010-710-0036
TBJ UE

Akt.nr. 14

J.nr. 40A-VL-24-10
J.nr. 40A-VL-25-10

Den 17/08-2010

Justitsministeriet har ved breve af 31. maj 2010 (Sagsnummer 2010-710-0036 og 2010-740-0431) anmodet om udtalelser om Ægtefælleskifteudvalgets betænkninger nr. 1518/2010 om ægtefælleskifter mv. og nr. 1519/2010 om revision af dødsboskifteloven.

Sagen er drøftet med landsrettens dommere på et plenarmøde den 13. august 2010.

Under drøftelsen med landsrettens dommere blev det nævnt, at der kan være anledning til i de endelige lovforslag at tydeliggøre de processuelle regler f. eks. med hensyn til appel. Landsretten har i øvrigt ikke bemærkninger til de to betænkninger.

Med venlig hilsen

Bjarne Christensen

18. august 2010

Jmt. Mdt.
19 AUG. 2010

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Procesretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Strandboulevarden 49
2100 København Ø

Tel +45 3525 7500
Fax +45 3525 7701
www.cancer.dk

UNDER PROTEKTION AF
HENDES MAJESTÆT DRONNINGEN

2010-710-0036
TBJ-UE

Akt.nr. 15

Sags nr. 2010-710-0036

Høring over betænkning 1519/2010 om revision af dødsboskifteloven

Tak for brev af 31. maj 2010 vedlagt Ægtefælleskifteudvalgets betænkning nr. 1519/2010 om revision af dødsboskifteloven. Foreningen har læst den sendte betænkning med stor interesse.

Justitsministeriet har bedt om Kræftens Bekæmpelses bemærkninger til betænkningen.

I den anledning kan vi oplyse, at vi generelt synes, der er tale om rigtig gode præciseringer og ændringer, men at vi særlig har hæftet os ved følgende forslag:

Ændring af reglerne for udlevering af et bo til forenklet privat skifte

Ægtefælleskifteudvalget foreslår, at reglerne om udlevering af et bo til forenklet privat skifte ændres således, at det ikke længere skal være til hinder for udlevering af boet, at der er legatarer i boet.

Dette forslag støtter Kræftens Bekæmpelse op om.

Da Kræftens Bekæmpelse ikke betaler boafgift, vil vi ofte opfylde betingelserne for at få et bo, hvor foreningen er enearving, udleveret til forenklet privat skifte.

Dog oplever vi ikke helt sjældent, at dette bliver udelukket som følge af, at testator har indsat en eller flere personer til at arve mindre indbogenstande. Ofte er værdien af dette indbo under 2.000.- kroner, således at der ikke skal betales bo- eller tillægsboafgift, men boet kan alligevel ikke udleveres til forenklet privat skifte som følge af bestemmelsen om, at legater udelukker dette.

Det vil derfor lette behandlingen af en række boer, hvor Kræftens Bekæmpelse arver, at bestemmelsen ændres som foreslået.

Ændring af reglerne for legatarer

Det er med stor glæde, at Kræftens Bekæmpelse kan konstatere, at Ægtefælleskifteudvalget har lyttet til den kritik, som Kræftens Bekæmpelse sammen med en række andre almennyttige foreninger har rejst om spørgsmålet om tidspunktet for udbetaling af legater.

Kræftens Bekæmpelse har noteret sig, at Ægtefælleskifteudvalget ikke finder at kunne støtte en ordning om betaling af renter af legater, idet man mener, at dette i en række situationer vil medføre en urimelig begunstiggelse af legatarerne.

Dette har Kræftens Bekæmpelse taget til efterretning.

Til gengæld har Ægtefælleskifteudvalget foreslået, at der indsættes en bestemmelse om, at legater bør udbetales, når proklamafristen er udløbet, der ikke længere hersker tvivl om boets solvens og der er de fornødne likvide midler i boet.

Kræftens Bekæmpelse støtter dette forslag. Foreningen mener, at forslaget i høj grad løser problemet med, at arvinger har mulighed for "at spekulere" i at vente med at udbetale legater og derved opnå en rentefordel.

Ægtefælleskifteudvalget foreslår endvidere, at der indføres en forpligtelse til at underrette legatører i forbindelse med udlevering af et bo til privat skifte/ forenklet privat skifte.

Kræftens Bekæmpelse synes, at dette er et virkeligt godt forslag.

Foreningen oplever ofte, at vi bliver indsat til at arve en procentdel men med legatarstatus (andelslegatar). I disse sager har vi en stor interesse i at kende til boet og have mulighed for at varetage vores interesse, hvilket er vanskeligt efter de nugældende regler, hvor vi kan risikere først at høre om boet, når det slutes.

Kræftens Bekæmpelse vil opfordre Ægtefælleskifteudvalget til at overveje, om man kunne supplere bestemmelsen med en ret for andelslegatarer til at modtage kopi af åbningsstatus med henblik på at give bedre mulighed for at vurdere, om der evt. er behov for at bede om bobestyrerbehandling jf. § 30, stk. 1. nr. 2.

Med hensyn til de øvrige forslag til ændringer, som fremgår af betænkningen, har Kræftens Bekæmpelse ikke nogle særlige bemærkninger til disse.

Kræftens Bekæmpelse ser frem til at følge det videre forløb med revision af dødsboskifteloven.

Med venlig hilsen

Charlotte Hjeds
advokat

dir. tlf. 35 25 75 84
dir. fax 35 25 75 83
e-mail chj@cancer.dk

Østre Landsret
Præsidenten

Jmt. Mdt.

18 AUG. 2010

Den 17 AUG. 2010
J.nr. 40A-ØL-26-10
Init.: loj

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

2010-710-0036 Akt.nr. 16
TBJ-UE

↳ Proceret

Justitsministeriet har ved brev 31. maj 2010 (sagsnr. 2010-710-0036) anmodet om bemærkninger til Ægtefælleskifteudvalgets betænkning om revision af dødsboskifteloven.

I den anledning skal jeg meddele, at betænkningen ikke giver landsretten anledning til bemærkninger.

Høringssvaret sendes tillige til Domstolsstyrelsen.

Med venlig hilsen

Bent Carlsen

Ellen Busck Porsbo

Akt.nr. 17

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Procesretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

2010-710-0036
TBJ-UE

Telefon direkte 33 67 00 56
E-mail apanduro@hjertereforeningen.dk

København, den 20. august 2010

AMP

Vedr.: Sagsnr.: 2010-710-0036 Høring over Ægtefælleskifteudvalgets betænkning om revision af dødsboskifteloven.

Hjerteforeningen er bekendt med, at Ægtefælleskifteudvalget har afgivet betænkning nr. 1519/2010 om revision af dødsboskifteloven, som er sendt i høring hos en række myndigheder og organisationer med frist til at fremsætte udtalelse senest den 20. august 2010. Selvom Hjerteforeningen ikke står opført på høringslisten, skal Hjerteforeningen hermed tillade sig at fremkomme med følgende kommentarer til betænkningen:

Bobestyrerens kompetencer ved tvister.

Ægtefælleskifteudvalget foreslår, at der bør indsættes en udtrykkelig bestemmelse om, at bobestyreren ved uenighed om arveforholdene skal opfordre til sagsanlæg og redegøre for sin bedømmelse af tvisten, som bliver lagt til grund, såfremt sag ikke anlægges.

Dette forslag kan Hjerteforeningen tilslutte sig, idet dette kan bidrage til at sikre en afklaring af arveforholdene, således at et sagsanlæg eventuelt kan undgås, og samtidigt kan forslaget medvirke til at fremme bobehandlingen.

Forenklet privat skifte.

Udvalget foreslår, at betingelserne for udlevering af et bo til forenklet privat skifte ændres således, at der fremover bliver mulighed for forenklet privat skifte og så selvom boet omfatter legater. Dette forslag kan Hjerteforeningen ligeledes tilslutte sig.

Da Hjerteforeningen er fritaget for at betale boafgift, opfylder foreningen ofte betingelserne for at få et bo udleveret til forenklet privat skifte i boer, hvor foreningen er enearving.

Forslaget vil åbne op for, at flere boer, hvor Hjerteforeningen eller andre organisationer, som er fritaget for at betale boafgift, fremover kan behandles som forenklet privat skifte, selvom afdøde har testamenteret indbogenstande af beskedent værdi til en eller flere personer.

Legatarer.

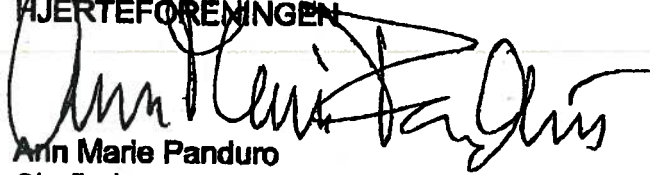
Hjerteforeningen har noteret sig, at Ægtefælleskifteudvalget har taget kritikken til efterretning som blandt andet Hjerteforeningen tidligere har fremsat af den gældende retstilstand, hvorefter det er op til arvingerne at beslutte, hvornår boet skal deles, og dermed hvornår eventuelle legater skal udloddes.

Hjerteforeningen kan derfor tilslutte sig udvalgets forslag, som indebærer, at legater skal opfyldes, når proklamafristen er udløbet, og der ikke længere hersker tvivl om, at boet er solvent og har tilstrækkelige likvide midler.

Hjerteforeningen har ligeledes med tilfredshed noteret sig, at udvalget forslår, at der indføres en forpligtelse til at underrette legatarer om deres ret ved udleveringen af et bo til privat skifte.

Derudover har Hjerteforeningen ikke yderligere kommentarer til betænkningen.

Med venlig hilsen
HJERTEFORENINGEN

Ann Marie Panduro
Chefjurist

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt til: jm@jm.dk

20. august 2010

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-post
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2010-121-0031

Sagsbehandler
Maja Blomquist
Rasmussen
Direkte 3319 3229

Vedrørende høring over Ægtefælleskifteudvalgets betænkning nr. 1519 om revision af dødsboskifteloven

Ved e-post af 31. maj 2010 har Justitsministeriet sendt ovennævnte betænkning indeholdende udkast til forslag til lov om ændring af dødsboskifteloven, værgemålsloven og arveloven i høring hos Datatilsynet.

Datatilsynet har ligeledes modtaget betænkningen i publikationsform.

Betænkningen giver ikke Datatilsynet anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Maja Blomquist Rasmussen

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Procesretskontoret
E-mailes til jm@jm.dk

STRANDGADE 56
DK-1401 KØBENHAVN K
TEL. +45 32 69 88 88
FAX +45 32 69 88 00
CENTER@HUMANRIGHTS.DK
WWW.MENNESKERET.DK
WWW.HUMANRIGHTS.DK

DATO 20/8-2010
J.NR.
540.10/23518/HSC

Høring over Ægtefælleskifteudvalgets betænkning om revision af dødsboskifteloven

Justitsministeriet har ved e-mail af 31. maj 2010 anmodet Institut for Menneskerettigheder om en udtalelse vedrørende betænkning nr. 1519/2010 om revision af dødsboskifteloven.

Efter instituttets vurdering giver betænkningen, herunder de i betænkningens kapitel 11 foreslåede lovændringer, ikke anledning til bemærkninger af menneskeretlig karakter.

Der henvises til ministeriets j.nr. 2010-710-0036.

Med venlig hilsen

Jonas Christoffersen
Direktør

Københavns Byret

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Præsidenten
Domhuset, Nytorv
1450 København K.
Tlf. 33 44 80 00
Fax 33 44 84 88
CVR 21 65 95 09
administration.kbh@domstol.dk
J. nr. 9099.2010.27

Dato 20. august 2010

Ved e-mail af 31. maj 2010 har Justitsministeriet anmodet om en udtalelse om Ægtefælleskifteudvalgets betænkning nr. 1519/2010 om revision af dødsboskifteloven.

Jeg skal i den anledning på byretspræsidenternes vegne oplyse, at byretterne ikke har bemærkninger til de foreslåede ændringer ud over, at der bør indføres en frist for sagsanlæg i dødsboskiftelovens § 89, således at man kan sikre fremdrift i sagsbehandlingen.

Der henvises til J. nr. 2010-710-0036.

Med venlig hilsen

Søren Axelsen

Akt.nr. 21

PROCES BEVILLINGSNÆVNET

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Jmt. modt.
23 AUG. 2010

J. nr. 2010-19-0009
Sagsbeh.: Lone Kjær
Den 20 AUG. 2010

Att. Ketilbjørn Hertz

2010-710-0036
TBJUE

I brev af 31. maj 2010 har Justitsministeriet anmodet om en udtalelse om Ægtefælleskifteudvalgets betænkning nr. 1519/2010 om revision af dødsboskifteloven.

I den anledning kan det oplyses, at Procesbevillingsnævnet ikke har bemærkninger til betænkningen.

Der henvises til Justitsministeriets j.nr. 2010-710-0036.

På nævnets vegne

Hanne Kjærulff
Sekretariatschef

Justitsministeriet

Att.: Ketilbjørn Hertz

Betænkning 1519 - Betænkning til dødsboskifteloven

20.08.2010

Forsikring & Pension har modtaget betænkning 1519 om dødsboskifteloven i høring.

Forsikring & Pension
Phillip Heymans Allé 1
2900 Hellerup
Tlf. 41 91 91 91
Fax 41 91 91 92
fp@forsikringogpension.dk
www.forsikringogpension.dk

Vi har den bemærkning, at vi generelt vil opfordre til, at den betydelige kommunikation, der i dag sker mellem pensionselskaber og skifteretter i forbindelse med sagsbehandlingen af dødsfald formaliseres – og gerne via en elektronisk løsning.

Kommunikationen omfatter i dag bl.a. selskabernes forespørgsler om arvinger, anvisning af boafgift og underretning til skifteretterne om, at der forventes udbetalt en livsforsikring i forbindelse med et dødsfald. Sidstnævnte med henblik på, at skifteretterne kan udfylde deres vejledningspligt i henhold til forsikringslovens § 102, stk. 3.

Lene Harkes
Chefkonsulent, cand.jur.
Dir. 41 91 90 75
lha@forsikringogpension.dk

Det sker ikke sjældent, at besvarelser fra skifteretterne modtages i form af håndskrevne noter på selskabernes breve, der til tider kan være vanskelige at tyde.

Vores ref. LHA
Sagsnr. GES-2010-00167
DokID 274440

Det er vores opfattelse, at der vil være mange fordele forbundet ved at indføre en elektronisk løsning for kommunikation mellem selskaber og skifteretterne. En sådan løsning vil bl.a. kunne smidiggøre sagsprocesser, resultere i hurtigere besvarelser og vil ikke mindst være forbundet med store besparelser for såvel selskaber som skifteretterne – fordele der i sidste ende vil gavne såvel arvinger som kunder.

Der findes allerede et elektronisk system, der i dag håndterer udveksling af en lang række oplysninger mellem banker, pensionsinstitutter og ATP. Dette system vil enkelt kunne tilrettes til også at håndtere den kommunikation, der sker med skifteretterne.

Vi mener, der er et stort behov for, at kommunikationen med skifteretterne kan ske elektronisk. Vi vil derfor opfordre til, at der indledes overvejelser herom – og vi indgår naturligvis gerne i dialog om mulighederne herfor.

Erhvervsorganisation
for forsikringselskaber
og pensionskasser

Med venlig hilsen

Lene Harkes

Forsikring & Pension

Vores ref. LHA

Sagsnr. GES-2010-00167

DokID 274440

Mette Jørgensen

2010-710-0036
TBJ-UE

Akt.nr. 26

Fra: Lena Stiller Jørgensen [lsj@fsr.dk]

Sendt: 24. august 2010 12:49

Til: Justitsministeriet

Emne: H108-10 Høring over Ægtefælleskifteudvalgets betænkning om revision af dødsboskifteloven

Kære Ketilbjørn Hertz

Sekretariatet for FSR har ingen bemærkninger til ovennævnte høringssag.

Med venlig hilsen

f. Jakob Dedenroth Bernhoft

Lena Stiller Jørgensen
Sekretær

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer (FSR)
Revisorernes Hus
Kronprinsessegade 8
DK-1306 København K
Tel. +45 33 69 10 31
Fax +45 33 11 09 13
Email: lsj@fsr.dk

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Jmt. modt.
27 AUG. 2010

H.C. Andersens Boulevard 45
1553 København V

Telefon 33 43 70 00
service@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

25. august 2010

Vedr.: Høring over Ægtefælleskifteudvalgets betænkning nr. 1519/2010 om revision af dødsboskifteloven.

Indledning

Justitsministeriet har den 31. maj 2010 (j.nr. 2010-710-0036) anmodet om en udtalelse om Ægtefælleskifteudvalgets betænkning om revision af dødsboskifteloven.

Justitsministeriets Ægtefælleudvalg har i juni måned 2010 afgivet ovennævnte betænkning, i hvilken anledning Danske FAMILIEadvokater og Danske Dødsboadvokater i fællesskab som fagudvalg på Danske Advokaters vegne kan afgive nedenævnte udtalelse om betænkningen og de deri indeholdte forslag til ændringer og præciseringer af dødsboskifteloven:

Danske Advokater er enig med Ægtefælleskifteudvalget i, at dødsboskifteloven overordnet fungerer tilfredsstillende og må anses for en klar forbedring af retstilstanden, hvorfor der alene er behov for enkelte mindre justeringer og præciseringer.

Det er foreningens opfattelse, at betænkningen indeholder gode og fornuftige forslag til løsning af en række af de praktiske og juridiske problemer, som den løbende sagsbehandling har givet anledning til siden lovens ikrafttræden.

Danske Advokater finder dog særligt grund til at påpege, at det af udvalget foreslåede instrument til løsning af tvister i bobestyrerboer, hvorefter bobestyrer alene gives mulighed for at opfordre til et sagsanlæg i medfør af dødsboskiftelovens § 89, men ikke kan fastsætte en egentlig frist herfor, forekommer uhensigtsmæssig. Den foreslåede formulering vil ikke løse den retsikkerhed og fastlåsning af bobehandlingen, som den nugældende ordning giver anledning til.

Danske Advokater kan tilslutte sig bemærkningerne i betænkningen side 119, men indstiller, at der gives bobestyreren hjemmel til at fastsætte en frist for sagsanlæg,

eller at der indføjes en frist på linje med bestemmelsen i dødsboskifteloven § 56, stk. 4.

Nedenstående gennemgang tager udgangspunkt i betænkningens enkelte afsnit med hensyn til de punkter, hvortil Danske Advokater har bemærkninger.

KAP. 2 BOBESTYRERBEHANDLING.

2.1. Bobestyrerordningen.

Autoriserede bobestyrere

Udvalget anfører i betænkningen, at ordningen med autoriserede bobestyrere efter udvalgets opfattelse generelt fungerer tilfredsstillende, og at det fortsat bør den være den altovervejende hovedregel, at boer, der skal behandles ved bobestyrer, bliver udleveret til en autoriseret bobestyrer, hvilket kan tiltrædes.

Autorisation som bobestyrer meddeles efter den nugældende praksis indtil videre og ophører ved det fyldte 70. år.

Ved lovens ikrafttræden i 1997 blev størstedelen af de advokater, der indtil da havde fungeret som faste medhjælpere ved skifteretterne, meddelt autorisation som bobestyrere.

Den aktuelle aldersmæssige sammensætning af autoriserede bobestyrere i dag er derfor således, at der indenfor de næste 10 år vil være en afgang på 132 af i alt 248 bobestyrere som følge af aldersgrænsen på 70 år.

Udvalget anfører i betænkningen samme sted, at det bør overvejes at gøre autorisationerne af de nye autoriserede bobehandlere i ægtefælleskifter tidsbegrænsede, f. eks. til 10 år med mulighed for genautorisation og i fortsættelse heraf, at det tilsvarende overvejes at gøre autorisationerne af bobestyrere tidsbegrænsede.

En opretholdelse af den nugældende ordning giver de enkelte skifteretter mulighed for hvert 3. år – næste gang den 1. januar 2012 – over for Justitsministeriet at indstille genopslag af de enkelte bobestyrerhverv tilknyttet retskredsen. Herigennem sikres der skifteretterne mulighed for at foretage en fornøden tilpasning.

Domstolsstyrelsen har i 2009 foretaget en rundspørge til samtlige retskredse, som viser, at 7 retskredse vil benytte sig af denne mulighed således, at samtlige bobestyrerhverv i de pågældende retskredse vil blive genopslået pr. 1. januar 2012. I 8 retskredse vil tilpasningen ske ved, at der muligvis ikke sker genopslag af autorisationer, som bliver ledige, mens 9 retskredse ikke vil indstille genopslag og fortsætte med samme antal bobestyrere, når en autorisation bliver ledig.

Denne fordeling af svarene inden for de 3 kategorier viser god overensstemmelse med de gældende regler og skifteretternes aktuelle behov.

Danske Advokater bemærker i forbindelse med forslaget om at gøre autorisationerne tidsbegrænsede, at det i Skiftelovsudvalgets betænkning, som refereret i betænkning 1519/2010 side 14, var forudsat, at der ved etablering af en autorisationsordning gi-

ves den pågældende advokat mulighed for at oparbejde en betydelig ekspertise med en samtidig forudsat uddelegering af sagsopgaver i boerne til bobestyrerens kontorpersonale.

I overensstemmelse hermed har de autoriserede bobestyrere i lovens 13-årige levetid netop tilrettelagt sagsbehandlingen som forudsat med den konsekvens, at en stor del af de autoriserede bobestyrere i dag ikke blot selv har bobehandling som et juridisk speciale, men også ansat en kreds af kompetente og specialiserede medarbejdere, der alene eller i overvejende grad beskæftiger sig med bobehandling.

Hvis der indføres en 10-års begrænsning for en autorisation, er det derfor nødvendigt, at der tages behørigt hensyn til de afledte konsekvenser, det har, hvis en autoriseret bobestyrer ikke opnår en ønsket genautorisation. En manglende genautorisation vil nødvendigvis indebære omstruktureringer for advokaten, herunder mulig afskedigelse af personale med et kortere eller længere opsigelsesvarsel.

Det foreslås derfor, at der indbygges et passende varsel i en eventuel tidsbegrænset autorisationsordning, der tager højde for disse forhold, eksempelvis en frist af 1 år. Tilsvarende bør gælde ved en opretholdelse af den nugældende ordning.

En mulighed er at etablere en overgangsordning, således at de bobestyrere, der er autoriserede under de nugældende regler fortsætter under samme regelsæt og hvervet dermed også ophører efter disse regler, mens nye autorisationer bringes i overensstemmelse med de regler Justitsministeriet vil indbygge i det kommende lovforslag.

Arvingernes indflydelse på valg af bobestyrer

Ægtefælleudvalget foreslår som en fravigelse af hovedreglen om udpegning af en autoriseret bobestyrer, at en skifteret kan udpege en bestemt bobestyrer, der ikke er autoriseret, hvis alle arvinger og en eventuel længstlevende ægtefælle ønsker dette, og særlige grunde taler derfor.

Forslaget kan tiltrædes, idet Danske Advokater er enig i, at det er rimeligt at opløse reglerne og give mulighed for at udpege en ikke-autoriseret bobestyrer med afsæt i de eksempler, der er givet i betænkningen, såsom særlig forretningsmæssig indsigt i afdødes forhold. Endvidere vil det være en proces- og sagsøkonomisk besparelse for boets arvinger, at et bo, der er under berigtigelse som privat skifte med bistand af en ikke-autoriseret advokat, kan færdigbehandles ved samme advokat, eksempelvis hvor det ikke har været muligt at sælge en fast ejendom inden 1-årsfristens udløb, hvilket i disse tider er hyppigt forekommende.

Forsikringsforhold

Danske Advokater kan tiltræde forslaget om, at skifteretten kan beslutte, at udgiften til en forhøjet ansvarsforsikring skal afholdes som en boudgift.

Dette løser en konfliktsituation, der typisk opstår mellem bobestyreren og arvingerne, der ikke altid har forståelse for, at denne ofte ikke ubetydelige udgift er en "risikopræmie" der tegnes i arvingernes interesse i et bo med betydelige aktiver med den kompleksitet, dette ofte indebærer.

2.2 Bobestyrerens opgaver og kompetence.

Bomøder

Ifølge dødsboskiftelovens § 53, stk. 1, 1.pkt., træffer bobestyreren bestemmelse i boets anliggender, og ifølge 2. pkt. skal væsentlige spørgsmål forinden forelægges arvingerne. Er arvingerne ikke enige om afgørelsen af et væsentligt spørgsmål, skal der i medfør af § 53, stk. 2, afholdes et bomøde, hvortil alle arvinger skal indkaldes, og hvor der eventuelt kan forlanges afstemning.

Ønsker en arving indflydelse på boets dispositioner i en situation, hvor der er uenighed, må arvingen altså personligt møde op til bomødet eller lade sig repræsentere af en anden ved fuldmagt.

Kommunikations- og mødekulturen har siden lovens ikrafttræden i 1997 ændret sig betydeligt, og lovens forudsætning om møder hos bobestyrer med personlig deltagelse af arvingerne er ikke tidssvarende og afspejler heller ikke arvingernes ønske om en smidig sagsbehandling - også i tilfælde, hvor der er væsentlige spørgsmål, der skal afklares.

Arvinger, der bor i udlandet, deltager sjældent i bomøder og har typisk ikke herboende relationer, der kan repræsentere dem - ofte er der netop arvingsoverensstemmelser eller manglende personligt kendskab arvingegrupperne indbyrdes i disse boer, hvorfor det ikke ligger lige for at lade en anden af arvingerne repræsentere sig. Arvinger, der er på arbejdsmarkedet, ønsker ofte heller ikke at tage en fridag for at deltage i et bomøde og har typisk en antagelse om, at bomøder kan forlanges afholdt uden for normal arbejdstid netop af samme grund.

Det foreslås derfor, at der på samme måde som inden for civilprocessen gives hjemmel til, at bomøder kan afholdes elektronisk eksempelvis i form af telefonmøder, som det sker ved mange retter under sagsforberedelsen, herunder særlige forberedende retsmøder o.l.

Ligeledes burde overvejes at indføre en udtrykkelig hjemmel til, at bobestyreren kan afgive en indstilling til arvingerne om en beslutning med den retsvirkning, at en manglende tilbagemelding om en arvinges stillingtagen inden en vis frist antages som en accept.

Denne fremgangsmåde anvendes i vidt omfang i den daglige praksis i bobestyrerboerne i dag, igen i lyset af den nutidige kommunikationspraksis. Bobestyreren kommer med sin indstilling - en agterskrivelse med en tidligere anvendt formulering - hvori forudsættes, at manglende tilbagemelding er udtryk for stiltiende accept, og en indsigelse således kræver en aktiv protest. Dette er for så vidt også indirekte implementeret i lovens § 53, stk. 2, men der er ikke udtrykkeligt taget stilling til, hvilken retsvirkning det har, at en arving ikke har givet bobestyrer en tilbagemelding.

Bobestyrerens kompetence ved tvister

Et at de få, men væsentlige ankepunkter de praktiserende advokater har haft til dødsboskifteloven, er afgrænsningen af bobestyrerens opgaver og kompetencer i forhold til skifteretternes, når der under bobehandlingen opstår tvister.

Arvingsuenighed eller uklarhed om arveforholdene, som kræver konkret fortolkning af afdødes testamentariske dispositioner, er nogle af de væsentligste årsager til, at et bo berigtiges ved bobestyrer, og det er derfor vigtigt, at lovgivningen lige netop i disse sager er klar og gennemskuelig for de berørte arvinger, som er stærkt følelsesmæssigt engagerede i boets forhold.

Et af hovedsynspunkterne bag dødsboskifteloven var, at man skulle sikre arvingerne en hurtig og kompetent sagsbehandling i dødsboer generelt, uanset berigtigelsesform, således også i bobestyrerboerne. Samtidig blev der i loven fastsat retningslinjer for bobestyrerens udførelse af hvervet bl.a. i relation til boets arvinger. Ifølge § 47 skal bobestyreren således snarest muligt give arvingerne og legatarerne meddelelse om boets udlevering og om deres ret til at arve.

En konsekvens af en arvingsret er bl.a., at arvingen opnår en række rettigheder i boet, bl.a. retten til at blive hørt i væsentlige spørgsmål, deltage i bomøder og stemme i tilfælde af uenighed, jf. § 53.

Det er derfor af afgørende betydning på så tidligt et tidspunkt som muligt under bobehandlingen at få fastlagt, hvem der er arvinger i boet med de dertil knyttede rettigheder.

Bobestyreren har ikke kompetence til at træffe afgørelse om disse tvister, som ifølge lovens § 89 er judicielle spørgsmål, som skal prøves af skifteretten. Eventuelt søgsmål skal anlægges af den involverede part som et selvstændigt søgsmål – ikke gennem boet, og der er ikke i loven fastsat nogen frist for, hvornår et sådant søgsmål skal anlægges.

Der har siden lovens ikrafttræden udviklet sig en praksis på baggrund af hvilken, det i dag antages, at én af bobestyrerens opgaver er at mægle forlig i tilfælde af uenighed mellem boets arvinger eller andre rettighedshavere omfattet af ordlyden i § 89. Opnås der ikke enighed, forudsættes det herefter, at bobestyreren udarbejder en skriftlig begrundet indstilling – typisk i tvister vedrørende arveforhold eller testamentsfortolkning – og på baggrund heraf meddeler, hvorledes bobestyreren vil fortsætte den videre bobehandling, herunder hvilke arvinger, der vil blive indkaldt til bomøder, anses for stemmeberettigede, have ret til udtagelse af indboeffekter, den endelige arvefordeling i boopgørelsen etc. I tilknytning til denne indstilling opfordrer bobestyreren de arvinger, der berøres "negativt" af indstillingen, til at anlægge sag.

Som anført i betænkningen side 22 er det ved en dom afsagt af Vestre Landsret i 2009 afklaret i retspraksis, at der ikke i loven er hjemmel til – hverken for bobestyreren eller skifteretten – at fastsætte en frist for anlæggelse af søgsmål.

Udvalget finder, at der ikke bør tillægges bobestyreren en sådan kompetence, men alene en kompetence til at give et pålæg om at anlægge sag, og hvis en sådan ikke anlægges da en pligt til at komme med sin tilkendegivelse med fornyet opfordring til sagsanlæg, jf. bemærkningerne side 23. I tilknytning hertil anfører udvalget, at passi-

vitetsbetragtninger vil kunne indgå i vurderingen af, om en arving har fortabt retten til at anlægge en retssag.

Udvalgets væsentligste argument for at undlade en fristregel er, at bobestyrerens indstilling er af juridisk karakter, og derfor vil stride mod grundlæggende retsprincipper og retssikkerhedsgarantier.

Danske Advokater er ikke enig i udvalgets betragtninger netop på dette punkt og mener tværtimod, at en opretholdelse af den nugældende retstilstand uden klare frister og en fremtidig uklar og flydende praksis om, hvornår et manglende sagsanlæg medfører passivitet, modsat vil blive opfattet som stridende mod retssikkerheden af de berørte personer.

Arvinger, som i dag mødes med den gældende praksis, hvorefter bobestyreren ikke har kompetence til få afklaret om en tvist munder ud i et sagsanlæg, har meget svært ved det forstå det rimelige i regelsættet.

Angår tvisten eksempelvis retten til at få arveudlagt bestemte aktiver, hvilket er et hyppigt forekommende tvistepunkt, indebærer et manglende sagsanlæg, at bobestyreren, uanset sin indstilling, vil være afskåret fra at disponere aktiverne, så længe tvisten ikke er afklaret. Da boets behandling omvendt skal fremmes, betyder dette i praksis ofte, at der udarbejdes en boopgørelse i overensstemmelse med indstillingen, men uden at der på dette sene tidspunkt er nogen endelig afklaring.

De arvinger, der efter bobestyrerens indstilling har fået tillagt de ønskede rettigheder, oplever en sådan sagsbehandling som dybt utilfredsstillende og stridende mod retssikkerheden. De føler sig underlagt nogle arbejdsgange, som dels forlænger, dels fordyrer bobehandlingen, og kan ikke forstå, at bobestyreren ikke kan fastsætte en frist.

Når der ikke i regelsættet er værktøjer, der ansporer de "sagsopfordrede" arvinger til at agere, indebærer dette i praksis, at det kun er i sager med tvister, hvor der er vitale interesser på spil, at der anlægges sag, mens øvrige uoverensstemmelser ikke kommer til egentlige konflikter med sagsanlæg til følge. Det har i den sammenhæng væsentlig betydning, at omkostningerne ved et sagsanlæg påhviler arvingen selv, og da disse tvister rummer komplicerede retlige problemstillinger, vil en arving udover retsafgiften i praksis også skulle betale for advokatbistand til at føre sagen.

Danske Advokater indstiller derfor, at der i lovforslaget indføres en bestemmelse, som foreslået af arbejdsgruppen, hvorefter en bobestyrer kan afgive en indstilling, som skal betragtes som endelig, medmindre én eller flere arvinger anlægger retssag inden 3 måneder fra bobestyrers meddelelse af indstillingen.

Den foreslåede ændring indebærer en klarhed, som vil lette og forkorte bobehandlingen i denne type af sager.

Udvalgets betragtninger om, at bobestyrerens afgørelse kan få virkning som en retlig afgørelse, bør efter Danske Advokaters ikke være til hindring for en sådan ændring.

Dødsboskifteloven giver allerede i dag i § 56 bobestyreren en sådan kompetence i tvister om fordringers prøvelse. Ifølge § 56, stk. 4, skal bobestyreren i tilfælde af ind-

sigelser mod en anmeldt fordring afgive en skriftlig indstilling med frist til sagsanlæg inden 4 uger efter modtagelsen af indstillingen. Som overbygning herpå bestemmes i § 56, stk. 5, at bobestyrerens indstilling er endelig, hvis sag ikke anlægges inden 4-ugersfristens udløb.

Som det ses, er lovændringen, som anbefales såvel af arbejdsgruppen som Danske Advokater, i tråd med disse allerede gældende regler for fordringsprøvelse, der i lige så høj grad angår retlige spørgsmål. I arvingstvisterne vil en udvidelse af fristen fra 4 uger til 3 måneder efter Danske Advokaters opfattelse tilgodese de mulige arvinger og legatarer, som ikke har forudsætninger for at varetage egne interesser under boet, jf. udvalgets bemærkninger side 22, da de i dette tidsrum vil have mulighed for at søge professionel rådgivning og vurdering af deres retsstilling, inden sag anlægges. Dette vil, uanset om bobestyrerens indstilling måtte være endelig eller ej, skulle ske på arvingens eget initiativ og for egen regning.

En fristregel udelukker ikke sagens judicielle prøvelse i skifterettens regi med anke-mulighed. Et tilsvarende regelsæt gælder således også for adskillige administrative afgørelser, eksempelvis inden for social- og skatteretten, og når henses til, at bobestyrerhvervet i dag stort set udelukkende varetages af advokater med bobehandling som speciale, bør der ikke være betænkeligheder ved en sådan ordning.

Omkostninger i klagesager

Udvalgets forslag om, at det skal være muligt at pålægge klageren at godtgøre boet omkostningerne ved en klage, der ikke tages til følge forekommer, både rimelig og relevant. Det bør dog i den forbindelse også overvejes, om der skulle skabes hjemmel til, at den klager, der får medhold i en klage, kan få godtgjort sine omkostninger i forbindelse med klagen. I forbindelse med en sådan omkostningsafgørelse bør såvel boet eksklusiv den klagende kunne blive pålagt at betale – eller bobestyreren hvis der er tale om fejl hos denne.

2.3 Insolvente boer.

Med hensyn til ændringerne i de insolvente boer, rummer forslaget tiltrængte og relevante ændringer. Det bemærkes dog her, at bobestyrer også i de insolvente boer, bør forelægge de indkomne anmeldelser for arvingerne, selv om de ikke er lodtagere i boet, idet det ofte vil være den eneste måde at afdække fejlagtige anmeldelser på.

Det bemærkes endvidere, at der om muligt bør ske en tydeliggørelse dels med hensyn til status for de krav mod boet, som med bobestyrers samtykke opstår under bobehandlingen, men inden skifterettens afgørelse om insolvensbehandling – eventuelt svarende til krav i henhold til konkurslovens § 94 - og ligeledes med hensyn til krav, der i samme periode opstår uden bobestyrers godkendelse eller samtykke.

Det tiltrædes, at bobestyrers arbejde med afhændelse af pantsatte effekter bør honoreres før betaling af § 71-kravene, når der stilles krav om, at honoraret skal indgå som et aktiv i boet. Honorarer, der aftales med pantaverne i forbindelse med bobestyrers medvirken til salg af fast ejendom underhånden, bør gå til forlods dækning af bobestyrers honorar.

Lovforslagets § 70 b om udlevering af afdødes almindelige indbo og personlige effekter til arvingerne løser et hyppigt forekommende praktisk problem i de insolvente boer, og praktiseres i dag i vidt omfang efter forudgående aftale med kreditorerne. Det er hensigtsmæssigt, som udvalget har gjort i bemærkningerne, at præcisere at der skal anlægges en restriktiv vurdering af begrebet "indbo og effekter af beskeden værdi", da denne vurdering givetvis vil kunne give anledning til diskussion med arvingerne.

KAP. 3. DE ØVRIGE SKIFTEFORMER.

3.4. Privat skifte.

Fristen for indlevering af boopgørelse og åbningsstatus

Ægtefælleskifteudvalget henviser i betænkningen til den nedsatte arbejdsgruppes forslag om at ændre fristerne for indsendelse af henholdsvis åbningsstatus og boopgørelse og støtter forslaget, hvorefter 6- månedersfristen for indsendelse af åbningsstatus skal regnes fra dødsdagen og ikke som nu 6 måneder fra boets udlevering, men dog således, at arvingerne altid har en frist til indsendelse af åbningsstatus på 2 måneder fra boets udlevering.

Det er Danske Advokaters opfattelse, at den sidstnævnte 2-måneders frist ikke er hensigtsmæssig og vil give anledning til mange problemer i praksis, både i boer, der behandles af arvingerne selv, og hvor der er antaget advokatbistand af den simple grund, at proklama først indrykkes i forbindelse med boets udlevering til privat skifte. Proklamafristen er som bekendt 8 uger, og indrykning i Statstidende kan ikke altid påregnes at ske fra "dag til dag". En 2- månedersfrist som den foreslåede indebærer, at åbningsstatus skal udarbejdes samtidig med proklamafristens udløb eller i nogle tilfælde endda før, hvilket vil give anledning til ekstra arbejde for skifteretterne, som skal behandle ansøgninger om fristforlængelser og ej heller er hensigtsmæssigt ud fra et retssikkerhedsmæssigt synspunkt.

Danske Advokater mener i stedet, at en 3-månedersfrist er rimelig. For at undgå tvivl om, hvorledes fristerne beregnes, foreslås formuleringen i lovforslaget præciseret således:

"Arvingerne skal senest 6 måneder efter dødsdagen indgive en opgørelse over boets aktiver og passiver pr. dødsdagen. Såfremt boet er udleveret senere end 4 måneder efter dødsdagen, skal åbningsstatus dog først være indleveret til skifteretten senest 3 måneder fra boets udlevering."

Det kan overvejes, om det udtrykkeligt bør fremgå af loven, at kravet om at indgive åbningsstatus bortfalder, hvis der forinden indgivelsesfristens udløb indleveres endelig boopgørelse opgjort med dødsdagen som skæringsdag.

Forslaget om at boet altid kan indlevere boopgørelse 15 måneder efter dødsfaldet, giver arvingerne det bedst mulige udgangspunkt for at tilrettelægge boets skæringsdag på det for boet og arvingerne mest hensigtsmæssige tidspunkt. Danske Advokater går ud fra, at en sådan ændring samtidig vil indebære de relevante ændringer i de skattemæssige regler, således at der fortsat er en koordinering mellem de skattemæssige og skifteretlige frister for aflevering.

Skifte af uskiftet bo i længstlevendes levende live

Danske Advokater er enig i, at det er praktisk, at reglerne ændres, således at et tidspunkt for indlevering af anmodning om skifte af det uskiftede bo, bliver skæringspunkt for, hvilke aktiver, der indgår i det uskiftede bo, og tidspunktet for indlevering således træder i stedet for tidspunktet for skifterettens beslutning om at imødekomme anmodningen.

KAP. 5. SKIFTEVÆRGER

Danske Advokater kan tiltræde udvalgets forslag til ændringerne af dødsboskiftelovens § 16 og værgemålslovens § 16. Det er en væsentlig praktisk forbedring af reglerne, at der åbnes mulighed for, at skifteværger selv kan rejse værgemålssag for en arving, der har behov herfor.

Den fremtidige sammensætning af befolkningen med et stigende antal ældre vil på sigt indebære en stigning i antallet af dødsboer, hvor beskikkelse af en skifteværger vil være påkrævet, og med den konsekvens at en sådan skifteværgerbeskikkelse ved behandlingsafslutning bør konverteres til et egentligt værgemål.

KAP. 6 LEGATARER

Udvalgets forslag til ændringerne af legatarernes retsstilling er efter Danske Advokaters opfattelse særdeles relevante og kan i det hele tiltrædes, dog med et enkelt væsentligt forbehold, jf. nærmere nedenfor.

Såfremt der ikke er forhold i boet, der hindrer udbetaling eller udlevering af legater, bør dette ske straks, og det er en klar forbedring af legatarernes retsstilling, at dette præciseres i loven, idet det i praksis har vist sig, at boets arvinger kan være utilbøjelige til at være enige heri.

Det er dog en afgørende forudsætning som påpeget af udvalget i betænkningen side 73, at boafgiftslovens § 5, stk. 4, ændres og bringes til at korrespondere med denne forpligtelse, så der også efter legaternes opfyldelse kan gives arveafkald uden afgiftsmæssige virkninger.

Den nugældende formulering i boafgiftslovens § 5 bevirker i dag, at mange legater ikke opfyldes, uanset der er praktisk mulighed herfor, fordi opfyldelsen anses for en "udlodning" i skatteretligt regi med deraf afledte u hensigtsmæssige fiskale retsvirkninger for boets arvinger.

Såfremt en ændring af boafgiftslovens § 5 ikke indføres samtidig med ændringerne af reglerne for legatarer i dødsboskifteloven, kan Danske Advokater ikke tiltræde en ændring, da arvingernes retsstilling herved vil forringes betydeligt.

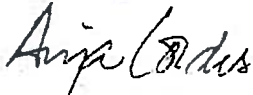
Det kunne overvejes, om manglende opfyldelse af legatet skulle være belagt med morarente, idet det bemærkes, at arvekrav ikke er omfattet af rentelovens bestemmelser, der alene gælder krav på formuerettens område. Der kan være vanskeligheder ved fastlæggelsen af begyndelsestidspunktet, men dette kunne løses ved formuleringen af forretningsbestemmelsen.

Afslutningsvis bemærkes, at Danske Advokater er meget tilfreds med den afgivne betænkning og ser frem til en vedtagelse af de justeringer og tilpasninger, der nu foreslås som en konsekvens af en i øvrigt glimrende lovs 13-årige levetid.

Venlig hilsen

Michael Rostock
Formand
Danske Dødsboadvokater

Anja Cordes
formand
Danske FAMILIEadvokater

Helle Hübertz Krogsø
vicedirektør
Danske Advokater

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

København, den 20.august 2010

Høring over betænkning 1519/2010

Jeg har deltaget i udvalgsarbejdet som repræsentant for Domstolenes Tjenestemandsförening og kan derfor på foreningens vegne naturligvis tilslutte mig udvalgets betænkning.

Med venlig hilsen

Else Dankau
Formand DTF

Jmt. modt.

2 SEP. 2010

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmgade 10
1216 København K

Badehusvej 17
9000 Aalborg
Tlf. 96 30 70 00
Fax. 96 30 70 08
SE-64698613
aalborg@domstol.dk
Åbent kl. 09.00 - 15.00

00008381/Sagsbeh. LOTCH

23. august 2010

J.nr. 9001.2007.1.147

Vedr. Høringsvar til betænkning nr. 1519 om revision af dødsbøskifte-
loven.

Ovennævnte betænkning er drøftet på et plenarmøde ved Retten i Aalborg og skifterettens chef, Hans Mosbæk, er fremkommet med følgende bemærkninger til et par af betænkningens forslag:

"1. Pkt. 2.4.2.5

Det foreslås, at der i lovtæksten indarbejdes bestemmelse om, at rekvirentsalær ikke skal indgå i den aktivmasse, som danner grundlag for beslutning om dækning af begravelsesudgifter. Det kan fuldt ud tiltrædes. Gældende ret angives imidlertid således, at skifteretterne nu lader rekvirentsalær indgå i aktivmassen, således at dette beløb går til dækning af begravelsesomkostningerne, hvilket i en række tilfælde vil betyde, at Statskassen betaler øvrige udækkede boomkostninger, herunder i realiteten det salær, som bobestyrer kan kræve for at have stillet ejendom på tvangsauktion. Det bemærkes, at rekvirentsalær må ligestilles med panthavervederlag og f.eks. tillige tilkendte omkostninger til indrivelse af krav tilhørende dødsboet.

Forslaget kan tiltrædes, men angivelsen af gældende ret er fejlagtig. Der foreligger ingen fast retspraksis på spørgsmålet, idet der er divergerende opfattelse ved skifteretterne omkring dette spørgsmål. Det har været fast praksis ved skifteretten i Aalborg formentlig siden starten af dødsbøskifteloven i 1997, at rekvirentsalær, administrationsvederlag og andre panthavervederlag ikke er en del af de aktiver, som tilgår til dækning af begravelsesomkostningerne.

Rekvirentsalæret er ikke et aktiv pr. dødsdagen og beløbet er øremærket til betaling af de omkostninger, der har været forbundet med afvikling af overbehæftede aktiver. Det forudsættes i dødsbøskiftelovens § 59, stk. 3 og konkurslovens § 87, stk. 3, at overbehæftede aktiver skal

bære sig selv ud af dødsboet. De øvrige kreditorer, herunder Statskassen som potentiel kreditor for betaling af udækkede boomkostninger, skal ikke belastes med udgifterne ved realisation af overbehæftede aktiver. Omvendt tilfalder indtægter marginalpanthaverne. Baggrunden for den praksis, som angives som gældende ret er formentlig, at man i forbindelse med indførelse af reglen i dødsboskifteloven fra 1997 om, at Statskassen betaler udækkede boomkostninger, jf. dødsboskiftelovens § 69, stk. 4, har konkluderet, at også begravelsesudgifterne bør dækkes, da rekvirentsalæret tilfalder "boet". Bestemmelsen om, at Statskassen går ind og dækker udækkede bobehandlingsomkostninger har baggrund i, at man efter den gamle skiftelov i insolvente boer med overbehæftede fast ejendom og ingen aktiver i øvrigt ikke havde mulighed for at honorere en medhjælper ud over at tilbyde et rekvirentsalær til behandling af boet, herunder afvikling af fast ejendom. Der bestod en teoretisk mulighed for at søge Justitsministeriet om dækning af medhjælperens salær til udførelse af de sædvanlige bobehandlingsopgaver, der uvægerligt måtte følge med det forhold, at boet blev taget under offentlig skiftebehandling. I praksis søgte skifteretterne ikke Justitsministeriet om betaling. Der er hverken i lovtæksten eller forarbejderne til dødsboskifteloven grundlag for at antage, at Statskassen i realiteten skal betale omkostninger ud over bobehandlingsomkostninger, således at man ved den nye skiftelov i 1997 skulle indfortolke, at rekvirentsalæret er aktiv i boet, når man skulle opgøre aktiverne i relation til fordeling af boets midler i henhold til den orden, der var fastlagt i skifteloven og konkursloven. Det bemærkes, at der til stadighed har været bestemmelser i den gamle skiftelov, den tidligere affattede konkurslov og den nugældende dødsboskiftelov om, at dækning af begravelsesudgifter går forud for andre krav.

2. Pkt. 2.2.2.1.

Formålet med bobestyrerbobehandling er at afvikle afdødes aktiver, herunder afklare arveforholdene. Det er ikke et spørgsmål om rimelighed, at det fortsat skal bero på passivitetsbetragtninger, hvornår et dødsbo i realiteten kan anses som afsluttet. De arvinger, som har støtte hos bobestyreren i opfattelsen af arvespørgsmål, må have krav på at få sat en sidste frist for sagsanlæg.

Pkt. 2.4.2.2.

Det bør præciseres, hvornår et insolvent bo er endeligt afsluttet, ligesom retsmidlet mod stadfæstet boopgørelse bør præciseres."

Retten kan i øvrigt tilslutte sig betænkningens forslag.

Med venlig hilsen

Christian Lundblad
Retspræsident

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Høring over Ægtefælleskifteudvalgets betænkning om revision af dødsboskifteloven

Justitsministeriet har den 31. maj 2010 fremsendt betænkning fra Ægtefælleskifteudvalget om revision af dødsboskifteloven med anmodning om en udtalelse fra KL.

Efter KL's opfattelse vedrører revision af dødsboskifteloven ikke på særlig måde kommunernes virke, og KL har på denne baggrund ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink that reads 'Natalia Lehnsdal'.

Natalia Lehnsdal

Den 16. juni 2010

Jnr 01.00.00 K04
Sagsid 000218733

Ref JUB
jub@kl.dk
Dir 3370 3985

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3062

www.kl.dk

1/1

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10,
1216 København K.

Att.: Lovafdelingen.

Høring over Ægtefælleskifteudvalgets betænkning om revision af dødsboskifteloven.

Justitsministeriets lovafdeling har i et brev af 31. maj 2010 anmodet om en udtalelse fra Sø- og Handelsretten om Ægtefælleskifteudvalgets betænkning nr. 1519/2010 om revision af dødsboskifteloven.

Betænkningen indeholder bl.a. en række forslag til ændringer i reglerne om insolvent behandling af dødsboer, jf. § 70 samt §§ 70 a og b.

Da der i det væsentlige er tale om henvisninger til de eksisterende regler i konkursloven, har Sø- og Handelsretten ingen bemærkninger til lovudkastet i betænkningen.

Med venlig hilsen

Henrik Rothe

Torben Kuld Hansen

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Procesretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Att.: Ketilbjørn Hertz

Pr. e-mail: jm@jm.dk

14. juli 2010

Høring over Ægtefælleskifteudvalgets betænkning om revision af dødsboskifteloven

Tak for muligheden for at kommentere betænkningen.

Vi har ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Michael Rugaard
erhvervspolitisk direktør